

D. AUGUSTINI THONERI, COLLEGII
MEDICI REIP. ULMENSIS DIRECTORIS
ac Senioris, & Gymnasi Scholarchæ,

EPISTOLÆ

MEDICO-PHILO-
SOPHICÆ.

LIBER SEXTUS.

EPISTOLA I.

De Amicitia & Philosophia Stoicâ, quædam haud protritâ com-
plectens, ad Nobiliss. & Prudentiss. Dn. Matthiam Obemium,
Patricium Augustanum, olim in Rep. Ulmensi, Sena-
torem primum.

A JEHOVA per Unigeni-
tum pro nostrâ salute
incarnatum ac natum,
verum *incognitum*, animi
invidiam, corporis *invege-*
ritatem, ætatis *inveniam*, decurso hujus vi-
tæ stadio, cum advenerit fatalis ac
inevitabilis illa hora (utinam serò
hoc eveniat) *invidiam*: tandemque
fidei ac virtutum præmium, ipsam
invidiam, ex animo voveo optoque.
Epistola tua ex inopinatò quidem
advenit, sed perquam grata ac ju-
cunda extitit, quod repræsentans &

quasi penicillo declinans animum
tuum singulariè erga me affectum,
ob oculos constituit, favorem &
amorem haud vulgarem prodit, ex
me felicem beatumque æstimo, præ-
que lætitiâ gestio, quod me aliquot
milliarium intervallo disjunctum,
tersis ac politis tuis literis invifere,
haud fueris dedignatus. Quidnî
magnum gaudium invaserit ac ir-
ruperit in pectus meum, dum a-
nimadverto, Nativitate Viri Nobi-
lis ac Patricii: studio sapientis: mul-
to rerum usu prudentis: amicitiam

Ll 3

antè

antè complures annos captam, nec dum oblitteratam, quin de novo pululare solita: & scintillas benevolentiae in animo tuo concitatas, quae mihi videbantur pridem sopitae ac extinctae, vel ad minus cinere obvelatae, quo minus emicare ac exsplendescere quierint, dum stabello Reverendi Dn. Abbatis & magni Cellari, Caenobii Isniensis (quorum ora stillabant mero elogiorum melle in me celebrando) pulvis iste avulsus, disiectus, dissipatus: tandem exardescens, in flammam luculentam, abiit.

Sed proh Deum immortalem, unde tantus in me favor & amor. Cum amicitia duplex à Philosophis constituitur, una per se, altera per accidens indigitanda. Illa promanat ab opinione virtutis, quae verae amicitiae est conciliatrix & firma ac stabilis permanet: haec autem dependet ab utilitate, & tamdiu durat, dum fructus, emolumentum ac commodum perseverat, sublata utilitate, tales amici ilico disparent: haud secus, ac Harpyae in mari, escam objectam eaque diripit, mox avolant & evanescent. Cum autem nulla unquam à me in te collata beneficia, quis haesitarit amicitiam olim contractam, etiamnum revirescentem, ab opinione virtutis, vel quadam *συμμοίωσι* ex morum congruentia pronata, originem traxisse. Morum similitudo & de virtute concepta Opinio, est

illud vinculum & adamantina catena, quae animos ita ligat, connectit atque constringit, ut haud facile dissolvi atque dirumpi valeat.

Et si fatear, illas dotes, quas depraedicas, in me non hospitari, sed cum Viro amico tam honestam de me adhibere censuram allubescat, illud preconium grato animo accipio, & talem me esse debere potius, in votis habeo.

De Tigra Rege Armeniae, Xenophon: Eum captivum Cyri Regis Persarum, unam cum sua conjugem, palam fessam, libenti se animo, non modo Regnum suum amissurum, sed & vitam, si contingeret videre ipsam immunem ac liberam à servitute. Quid verò illa? Cum Cyrus ob formae praestantiam laudaretur, quomodo placuisset, rogata, negavit, se unquam Cyrum aspexisse: tum maritus? in quem igitur oculos tuos habebas defixos, cui ita respondit: quem merito intueri debeam, quam eum, qui asseverare non dubitavit, se paratum vitam cum morte commutare, modo me vindicare posset in libertatem. O ingenuam amoris confessionem. Prout amore mariti, etiam amor uxoris accenditur: haud secus amici *φιλανθρωπία* & humanitate, alterius quoque amor flagrare & exardescere incipit: Quod sane mihi, lecta tua Epistola, evenit. Nihil magis in votis, quam ut mutua ista amicitia ac benevolentia perennare

ac perdurare queat ad cineres usque: cum eam cupias mutuis literis conservari, sustentari amplioreque reddi, nihil patiar in me desiderari: quin spondeam atque offeram animum ad scintillas amoris eventilandas, fovendas, alendas, promptum ac benevolum. Si quæ in re commodare ac inservire liceret, quoad vires ac facultates integrum, ne roges, sed imperes, ad gratificandum parato.

Haud à fide, tibi grave, destitui amico, veluti thesauro animato, præsertim iisdem tecum studiis addicto: Quis enim potest esse vita vitalis, quæ non in amici mutuâ benevolentia conquiescit, quo cum conferre, & animi cogitata communicare tuto liceat. Nihil mihi, in Pineto, ubi plerique cum ligone philosophantur, talium esse inopiam, cum ne hinc quidem, vel oculis Lynceis inquisitus obtingat, qui ad tuum Gustum, & cujus ad Genium Philosophia Stoica, de pane lucrando cum non sit. Haud incite Petrarcha: Magna hodie turba literatorum, quibus literæ non animæ lux atque oblectatio vita, sed instrumenta divitiarum.

Quod elegantem ac venustum ingenii tui fetum jam maturum ac consummatum, in lucem edere, omnium oculis contuendum exponere constituisti, laudo tuum propositum. Ante annos sedecim, in Museo tuo mihi ostendisti volumen li-

terarium, cum iconibus virtutum exornatum & vivis coloribus tuâ manu, eleganter illustratum. Ita me Musa, si typis ac prelo committeres, cum magno mortalium fructu & animi cultu, foret conjunctum, præsertim eorum, quorum in pectore virtus residet. Cum nullus masculus hæres, è tuis lumbis descendens, qui nomen ac stirpem derivare ac propagare possit ad seros nepotes, vivam tuam Imaginem, in isto opere, da contemplandam, perduraturam in ævum.

Atramentum à Literatis usurpatum, est verum balsamum, quo illorum cadavera illita, odorata evadunt, & à corruptione ac putredine conservantur immunia: quin illud è tuo calamo chartæ instillari sinas, etsi corpus tuum in oculo reconditum & sepultum, tamen fragrantiam longè lateque diffundet, & memoria vigebit ac perennabit, in literario monumento.

Olim Rudolphus I. Imperator, in lecto decumbens, & febre hecicâ contabescens, speciosas Procerum filias sæpius sibi adduci imperavit deosculandas, rogantibus causam, comiter respondit: se nullâ re magis recreari, quàm si hauriret suaveolentes puellarum spiritus. Quæso ne invidias, vel quorundam calumniatorum linguaria tela verearis, quin speciosam ingenii tui sobolem in apricum exponas, & ad dis-

suavian-

suaviandum præbeas Ohemii *τὸ ἴδιον*, ut exin aliis etiam innotescat, vitam tuam solitariam haud fuisse infu-ctuosam aut ingloriam. Etsi tua scripta haud modicâ aloe condita, nec ad vulgi gustum, sed ambrosia erunt ac nectar, quibus paulò acrior ꝑ adicii ille sensus. Sufficiat laudari à laudatis, habebis condignum tuorum laborum præmium, nullo ære pensandum. Lampada accende, quæ bonis lucem præbeat, improbos autem velut papiliones obvolitantes, am-
burat.

Desideras nonnullos Ethicos aucthores, qui in aliquâ famâ, tibi designari, quos ego perlustravi, certo scio, eos tibi notos ac tritos: paucos pervoluta, ꝑ cum iis cum meâ facultate nihil commercii, non minus, ob animi culturam interdum ad illa vi-reta diverti, præceptis jam videor satis instructus, utinam praxis tam facilis. Si in omnibus parendum, oporteret exuere & seponere penè totam humanam Naturam, adnitamur, quoad per vires ac facultates licet.

Num tibi ad manum duo elegantes Lipsii tractatus, quorum unius inscriptio: *Manuductio*, alteri⁹ *Physiologia Stoica*, in quibus Stoicorum cineres, multis seculis sepulcos, suscitare, exufflare, & redivos ostentare nisus! O dignos libellos, in omnium Literatorum Musæa ablegandos, ut exin condiscant paulo æquo

rem de Stoicorum se⁹ & doctrinâ, adhibere censuram. Sed illud mihi stupori, dum Lipsius refert, Carolum Barromæum Cardinalem (qui Mediolani pro Divo celebratur ac colitur, multa edens miracula, si vera, quæ famâ feruntur) sæpè fastum, Epicteti se libris motum ac monitum, ad contemptum rerum humanarum & amorem divinarum, venisse. Penè *ἡρώδοτος*, principem sacri ordinis Virum, majus à profanis capisse calcar ac incitamentum, ad virtutes amplectendas, & spernendas delicias humanas, quam literis Spiritûs sancti dictamine revelatis. Si divina præcepta nō moveant, quem Gentilia & humana flectant, cum illa spondeant æternam beatitudinem, hæc autem in solâ Gloria humanâ conquiescant. Quem spes consortiū cum cætu Cælitum non allicit ad virtutem capessendam, & ignis tartarei motus, ad flagitia ac scelera deferenda non impellit, nunquid plus ponderis habitura humana commenta? *ἡρώδοτος*. Ad quid enim omnis illa cognitio & virtutum ostentatio mortalibus prodesset, si nullum aliud sperandum, aut constitutum præmium, quàm laus ac Gloria humana. Vana ista omnia prophana, nî spes æternæ salutis affulgeret. Verè Divus Augustinus: quid prodesset nostrum benè vivere, si non daretur in æternum vivere. Quàm frigide illa afficiant, cor

anxiūm, præsertim cum Anima à corpore divellenda, vel ipsē Lipsius, qui tamen Strenuus Stoicorum asseritor ac propugnator, luculento sit exemplo. Etenim cum in agone constituto, quidam ex astantibus discipulis, solatii loco, *ut ab eis Stoicam* suggestisset, cum quadam indignatione respondit: Vana sunt illa, & digito in Christi crucifixi imaginem præfixam, intento, iste vera est Patientia, asseruit. Et si verò res ita comparata, non minùs tamen Gentilium Philosophorum scripta haud spernenda, quin magno cum animi cultu ac fructu versanda, & tanquam margaritæ lapidesque preciosi intimius affigendi. Omnes isti rivi, ad unum illum veritatis fontem deducendi, qui vel ob id diligenter lambendi, quod Gentiles olim luce divinâ destituti, solâ Naturâ duce, haud dubiè, bono etiam Genio, tacitè inspirante, de Deo, ejus Providentiâ, rebusque divinis, tam piè sentiunt & scribunt, & ad omnigenas virtutes exercendas invitant & excitant, à vitiis avertentes, exin haud secus, ac è silice, aut chalybe attrito, scintillæ exilire, & in animum se insinuare solent, & calefacere, imò inflammare ad virtutes sectandas. Proin pudorē

& ruborem excutiant Christianis. Ecce nos Gentiles, solius laudis ac Gloriæ brevī perituræ studio, spretis illecebris mundanis, virtutem habuimus in precio & amore, nullū aliud exin lucrū præstolantes: quid vobis Christianis faciendum, quibus cælitus patefactum, actionibus ex fide proceduntibus, destinatam ac paratam mercedem non temporalem, sed gaudia æviterna, in hac vitâ non æstimanda, nec exprimenda. An non in novissimo illi die exprobraturi Christianis, quod minùs virtutis nūc in Philosopho Christiano, quàm olim in mundano, & plus in Gentili pectore potuerit amor Gloriæ inanis, quàm in animo Christiano, religiosa pietatis affectus,

Sed quorsum evagari soleo? En quàm proluxas cum fenore, deprecor culpam, si peccavi: mihi volupe, cum in hac locorum intercapedine non liceat coram, per hæc, quæ sermonis vicem obire debent, cum Viro fautore & amico, confabulari. Hunc amoris mei fruticem cupio indies magis succrescere, sed irrigatum liquore, mutui tui amoris & benevolentia. Id faxint superi, quorum scuto te obtectum, pervelim.

Mm

EPI.